

5^e informatiebrief

Hierbij ontvangt u de 5^e informatiebrief. Via informatiebrieven houden we u op de hoogte van de meest recente ontwikkelingen. Ook kunt u onze projectpagina bezoeken op www.vitens.nl/waterwinningfriesland.

Coronavirus

In verband met het Corona-virus worden voorlopig geen informatie- of inloopavonden georganiseerd door Vitens. Ondanks de Corona-perikelen wordt wel voortgang geboekt in het proces van de milieueffectrapportage. Vitens houdt u via de gebruikelijke kanalen, zoals de projectpagina en deze nieuwsbrief, op de hoogte van de vorderingen.

De M.e.r.-procedure is gaande

De effecten, die de voorgenomen grondwaterwinning met zich meebrengt, zullen op basis van onderzoek zo goed mogelijk in beeld worden gebracht in het Milieu Effect Rapport (MER). Vitens heeft aan Adviesbureau Sweco opdracht verstrekt voor het maken van het MER. In het MER wordt uitgebreid aandacht besteed aan de veranderingen in de grondwaterstand als gevolg van de grondwaterwinning. Omdat de grondwaterstandsveranderingen mogelijk effecten met zich mee kunnen brengen voor andere belangen als landbouw, natuur, archeologische waarden en bebouwing, worden al deze aspecten beschreven in het MER. Voor al deze aspecten wordt ook de uitgangssituatie zo goed mogelijk in kaart gebracht en vastgelegd. Voor de onderdelen natuur en archeologie zijn rapportages reeds beschikbaar. Deze kunt u downloaden vanaf onze projectpagina. Om de effecten van de grondwaterwinning op de grondwaterstanden en -stroming in beeld te brengen is door Adviesbureau Sweco een nieuw grondwatermodel gebouwd. Met het model wordt de invloed van de winning op de grondwaterstanden berekend en kunnen daarna de verwachte effecten op landbouw en natuur worden bepaald. Deze effecten zullen in het MER worden beschreven en gepresenteerd. De achterliggende periode is nog extra aandacht besteed aan verdere optimalisatie van het model, waarbij meer in detail is gekeken naar bodemopbouw en beschikbare metingen van grondwaterstanden in het gebied. Met het opstellen van het MER is zeker nog geheel 2020 en een deel van 2021 gemeoid.

Stand van zaken veldwerk Aequator

Begin april is Aequator gestart met het veldwerk. Hierbij wordt de bodemopbouw en grondwatersituatie middels grondboringen en metingen aan het grondwater in kaart gebracht. Vooraf wordt met de grootste grondgebruikers een gesprek gevoerd om hun ervaring met de grond op te halen. Inmiddels is reeds gesproken met ruim 30 agrariërs uit het gebied. De gesprekken leveren veel nuttige gebiedsinformatie op. Tevens bieden de gesprekken de mogelijkheid om de werkwijze toe te lichten. Doel van het onderzoek is om de uitgangssituatie voor de start van de winning (de zogenaamde nulsituatie) goed vast te leggen. Het onderzoek is dus in ieders belang.

In het onderzoek worden de juiste locaties voor het grondwatermeetnet bepaald. Op basis van het verloop van de grondwaterstanden moet na de start van de grondwaterwinning worden bepaald of al dan niet vermindering van gewasopbrengst optreedt.

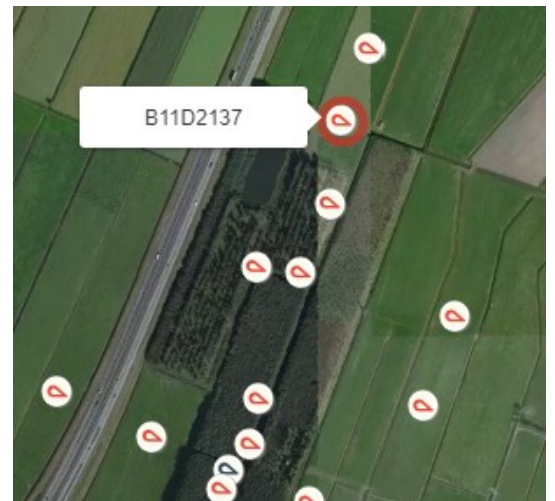
Het veldwerk verloopt voortvarend. Er is momenteel ca. 70% van het gebied gekarteerd.

In kaart brengen van grondwaterstandsveranderingen: hoe gaat het in z'n werk?

De stand van het grondwater in een gebied verandert vaak met de seizoenen mee. Zo staat het grondwater aan het einde van de winter vaak dicht aan het maaiveld, terwijl in de zomerperiode de grondwaterstand soms wel meer dan een meter lager is. Wanneer de grondwaterwinning van start gaat zal dit effect hebben op de grondwaterstanden in het gebied. Dichtbij de winning zullen deze effecten groter zijn dan op grotere afstand. Om de effecten van de winning op de van nature al veranderende grondwaterstanden goed in beeld te brengen is het belangrijk om met behulp van een goed meetnet van peilbuizen de grondwaterstanden te gaan meten. In 2018 is een 6 weken lange pompproef uitgevoerd in het beoogde wingebied. Daarvoor is een meetnet ingericht waarbij op 20 locaties grondwaterstandsmetingen zijn verricht. Na de uitvoering van de pompproef is besloten om op deze meetlocaties door te blijven meten. Op deze manier wordt er voor de start van de grondwaterwinning goed inzicht verkregen in de huidige grondwaterstandsdynamiek in het gebied.

Op basis van de uitkomsten van het veldwerk van Aequator zal een advies komen hoe het grondwatermeetnet uitgebreid kan worden. Ook de uitkomsten van het grondwatermodel zullen hierin meegenomen worden. Op basis van het advies zal in overleg met de begeleidingscommissie en grondeigenaren een uitgebreider meetnet met meer peilbuizen gerealiseerd worden.

Elke peilbuis in het gebied is of wordt uitgerust met meetapparatuur die elke 3 uur een meting uitvoert en vastlegt. Per kwartaal wordt het meetpunt bezocht en wordt de apparatuur gecontroleerd en uitgelezen. Ook wordt dan in elke peilbuis een handmeting ter controle uitgevoerd. De gecontroleerde meetwaarden worden in de database van Vitens vastgelegd en worden ook opgestuurd naar TNO waar ze vastgelegd worden in het landelijke grondwaterregister DINO. Via internet kunnen de grondwaterstanden in de dataregisters ook door u bekeken worden (www.DINOloket.nl en/of www.vitens.lizard.net). Onderstaand een voorbeeld van de gemeten grondwaterstanden in meetpunt B11D2137, dat is gelegen vlak naast het beoogde waterwingebied.

De waterstanden in de grafiek worden weergegeven als metingen t.o.v. het maaiveld. Duidelijk is te zien dat in de winterperiode de grondwaterstand ongeveer 40 cm onder maaiveld zit en dat deze in de zomerperiode uitzakt naar ongeveer een meter onder maaiveld.

Vragen?

Heeft u vragen over het project? Dan kunt u contact opnemen met omgevingsmanager Feike Bonnema, (per email: waterwinningfriesland@vitens.nl of telefonisch: 06-53817465).